8. SINIF 1. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık TRABZON Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1.

Aşağıdaki bilgiler doğru ise parantez içine "D", yanlış ise "Y" yazınız.

(....) "Sen nasıl istiyorsan öyle düşün, ben seninle gelmiyorum." cümlesinde fiilimsi yoktur.
(....) "Çocukken çok mutluyduk, bize şeker veren bakkal amcamız vardı." cümlesinde sıfat-fiile örnek olabilecek bir sözcük vardır.
(....) "Bu sınavdan yüksek not almak için var gücüyle çalışan çocuğun azmine hayranım." cümlesinde isim-fiil ve sıfat-fiil vardır.
(....) "Okumanın ve yazmanın önemini anlatmaya kelimeler yetmez." cümlesinde fiilimsiyle kurulmuş sıfat tamlamasına yer verilmiştir.
(....) "Yaşasın yemek yemek!" cümlesinde ilk "yemek" sözcüğü fiilimsi iken ikincisi kalıcı isim durumundadır.

2.

Aşağıdaki parçada numaralanmış cümlelerle ilgili yargılar doğru ise başındaki paranteze "D", yanlış ise "Y" yazınız.

(I) Paleolitik (Yontma Taş) Çağ, insanın diğer canlılardan farklılaştığı dönemi temsil eder. (II) Bu çağda insan, ilk aletleri yapar, ateşi bulur, el becerisini ve soyutlama yetisini geliştirir. (III) Kuşları avlayabilmek için ok uçları, dikiş dikebilmek için kemik iğneler icat eder. (IV) Mağara duvarlarına resimler çizer.

(….) I. cümle karşılaştırma cümlesidir.
(….) II. cümlede konuya dair örnekler verilmiştir.
(….) III. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
(….) IV. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.

3. Metin türleriyle ilgili aşağıdaki açıklamalarla metin türlerini eşleştiriniz.

	METİNLE İLGİLİ AÇIKLAMA		METİN TÜRLERİ
1.	Bir kurbağanın, aslanı zekâsıyla alt ettiği kısa ve öğüt verici bir öykü anlatılmaktadır.	A	Anı
2.	Bir şair, çocukluk ve gençlik döneminde yaşadığı önemli olayları anlatmıştır.	B	Hikâye
3.	Aileleriyle birlikte bir çiftlik evinde yaşayan iki kardeşin yaşadıkları bir olay anlatılmaktadır.	C	Deneme
4.	Zamanı verimli kullanmanın önemi kişisel görüşlere dayalı, sade ve samimi bir dille anlatılmaktadır.	D	Masal
		E	Fabl
		F	Şiir

1-........ 2-........ 3-........ 4-........

4.

"*Tutmak*" sözcüğünün anlamlarıyla örnek cümleleri eşleştiriniz.

	ANLAMLAR		ÖRNEK CÜMLELER
1	Bağlamak		Tuttuğumuz balıkları tekrar denize atıyorduk.
2	Biriktirmek		Sütler kaymak tutunca kaymağı kaşıkla aldım.
3	Sunmak		Oğlum, misafirlere çikolata veya şeker tutar mısın?
4	Başlamak		Otobüs beni tuttu, biraz mola verelim.
5	Avlamak		Şapkadan tut da ayakkabıya kadar ben alacağım sana.
6	Hasta etmek		Harçlıklarından artakalan parayı bisiklet almak için tutuyordu.

5.

"*Çıkmak*" sözcüğünün anlamları ve kullanıldığı cümleler verilmiştir. Bu cümleleri verilen anlamlarla eşleştiriniz.

	ANLAMLAR			ÖRNEK CÜMLELER
1	İçeriden dışarıya varmak, gitmek		a.	Tedavisi tamamlanınca hastaneden çıkmış.
2	Elde edilmek, sağlanmak		b.	Yeni evimizden çıkıp eski evimize döndük.
3	Bir meslek veya bilim kurumunda okuyup yetişmek, mezun olmak		c.	Yorgun adımlarla konaktan çıktık.
4	Bulunduğu yeri bırakıp başka yere geçmek, taşınmak		ç.	Bu görüşmemizden önemli bir sonuç çıkmadı.
5	Süresi dolduğunda ayrılmak			

6. “Hayal ürünü” **veya** “gerçek” **ifadelerini boş bırakılan yerlere uygun bir şekilde yazınız.**

Karganın büyük bir parça peynir bulması .... bir olaydır.

Kurnaz tilkinin kargaya güzel sözler söylemesi .... bir olaydır.

Karganın şarkı söylemesi .... bir olaydır.

Karganın peyniri ağzından düşürmesi .... bir olaydır.

Tilkinin peyniri kaçırıp kargaya öğüt vermesi .... bir olaydır.

7. Parçada boş bırakılan yerleri aşağıdaki deyimlerden uygun olanlarla tamamlayınız.

göbek atmak	bir ayağı çukurda olmak	burnu Kaf Dağı’nda olmak
can yakmak	gönlünü almak	çürük tahtaya basmak
	içi sızlamak	

İçinde bulunduğumuz durumu en iyi şekilde anlatmak ve anlam akıcılığını sağlamak amacıyla deyimlerden yararlanırız. Örneğin “kibirlenmek, başkalarına üstten bakmak” anlamında ……………………………........................deyimi, “çok yaşlanmış, yaşayacak az zamanı kalmış olmak” anlamında ……………………………...............................deyimi, “bir şey ya da kişi için çok üzülmek” anlamında ……………………………........................deyimi, “kırılan, gücenen bir kimseyi güzel bir davranışla hoşnut etmek, sevindirmek” anlamında ……………………………..................... deyimi, “çok sevinmek” anlamında …………………………….. deyimi kullanılır.

8. **Aşağıdaki paragrafları, bu paragraflarda kullanılan anlatım biçimiyle eşleştiriniz.**

1 Yazın hükmü sona ermiş; kış, gri pelerinli elçilerini çoktan göndermişti. Evlerin bacalarından çıkan dumanlar bulutlara ulaşıp kucaklaşıyor gibiydi. Dallara inatla tutunan birkaç sarı yaprak da rüzgârın öfkesinden nasibini almış, havada daireler çizerek toprağa kavuşuyordu. Sokakların azılı düşmanları kedi ve köpekler bile ateşkes ilan etmiş, başlarını sokacak sıcak yerler aramaya başlamışlardı.

2 Hayvan türlerinin çoğu, sürü olarak adlandırılan büyük gruplar hâlinde yaşar. Hayvanlar; avcılardan korunmak, uzun mesafeler boyunca göç etmek, tek başlarına avlayamayacakları avları yakalamak, üremek gibi amaçlarla bir araya gelerek sürüler oluşturur. Bazı hayvan grupları yalnızca belli dönemlerde bir araya gelerek geçici sürüler oluştururken bazıları kalıcı sürüler oluşturur.

3 Attilâ İlhan'ı hakkı olmayan bir şöhretle yaşamaya alışmış bir ozan olarak görenler var. Bu kişiler bu duruma delil olarak onun az şiir yazmasını gösteriyorlar. Son zamanlarda birçok yönüyle inceledim onu. Hemen söylemeliyim ki ozanımız bu dünyaya Allah vergisi büyük bir şairlik yeteneğiyle gelmiş. Kendine özgü bir seziş, duyuş ve anlatış gücü var. Şimdi bana onun imzası olmaksızın bir şiirini verseler belki kısa süren bir tereddütten sonra bu şiir onundur diyebilirim. Başka ozanlara benzemiyor onun duyuşları, hele hakkı olmayan bir şöhretle yaşayan bir şairin duyuşları hiç değil.

4 Arabasının camını açıp dışarı baktı. Biraz önce fark etmediği bir su birikintisine hızla girmiş, şu anda dışarıda öfke ve şaşkınlıkla kendisine bakmakta olan kadını baştan aşağı ıslatmıştı. Kadının kendisine neler söyleyebileceğini az çok tahmin edebiliyordu. "Çok özür dilerim, gerçekten fark etmedim suyu." dedi.

5 Yer kabuğunun altındaki manto katmanı yaklaşık 3000 km kalınlığında ve magma adı verilen erimiş kayaçlardan oluşuyor. Magma, yukarı kısımlarda daha az akışkan. Aşağı doğruysa daha akışkan hâle geliyor. Mantonun altında dış çekirdek katmanı geliyor. Bu katman, sıcak ve sıvı hâldeki demir ve nikelden oluşuyor. Dünyanın merkezindeyse katı demir ve nikelden oluşan iç çekirdek var. Buradaki sıcaklık yaklaşık 6000 derece.

TARTIŞMACI ANLATIM ....

AÇIKLAYICI ANLATIM ....

ÖYKÜLEYİCİ ANLATIM ....

BETİMLEYİCİ ANLATIM ....

9.

Benim köyüm çok eski bir yerleşim yeri. İsa'dan önce iki binli yıllara kadar gidiyor. Bu kadar eski bir yerleşim yeri olmasının sebebi coğrafi konumu olmalı. Sözünü ettiğim köy, yaklaşık bin rakımın altındaki derin vadileri ve geçitleriyle Erzurum'u Karadeniz'e bağlayan yolun kavşağında bulunuyor. Erzurum'a yetmiş kilometre uzaklıkta olmasına rağmen kültürel dokusunda, yaşam biçiminde ve dilinde her iki bölgenin etkisi var. Burayı ilginç kılan, Erzurum'un yüksek platolarının aksine burada pek çok çeşit meyve ve sebzenin yetişiyor olması.

Bu metinden hareketle aşağıdaki yargılardan doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

(….) Metinde bahsedilen köyün eski olmasının sebebi ile ilgili tahminde bulunulmuştur.
(….) Metinde bahsedilen yerleşim yeri yakın tarihte restore edilmiştir.
(….) Köyün kültürel özellikleri tamamen Erzurum'un etkisindedir.
(….) Karadeniz'de yetişen meyve ve sebzeler metinde bahsedilen köyde de yetişmektedir.

10. **Aşağıdaki paragraflarda kullanılan anlatım biçimlerini verilen boşluğa yazınız.**

Bitkiler, besinlerini üretmek için güneş ışığına gereksinim duyar. Güneşten elde edilen enerjinin kullanıldığı sürece fotosentez denir. Bitkiler de etobur canlılara besin olarak bu enerjiyi aktarır. Bu canlılar da diğerlerince yenir ve zincir bu şekilde ilerler. Bu zincire "besin zinciri" denir.

....

İnsanlar, doğayı bilinçsizce kullanmanın karşılığını görmeyeceğini sanır. Oysa doğa, intikamını yavaş yavaş alır. Canlı türleri zamanla azalır, toprak zamanla verimliliğini kaybeder; soluduğumuz kirli hava, içtiğimiz su zehir olur… Kaybetmeden önce elimizdekini korumayı öğrenmeliyiz. Yoksa iş işten geçmiş olacak.

....

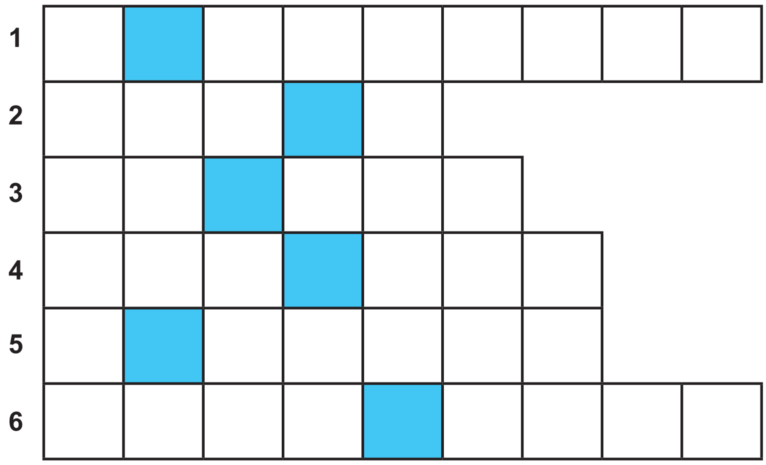
Ağır adımlarla yürüyen Ahmet Bey, sokağın sonuna geldiğinde tartışan bir grup çocuk gördü. Çocukların birbirlerine karışan sesleri bütün sokağı sarmıştı. Gün boyu onlarca müşterinin sesi çınlamıştı kulaklarında. "Bir siz eksiktiniz!" diye söylendi. Günün bütün yorgunluğunu atmak istercesine bağırdı: "Hey, ne oluyor bakalım!"

....

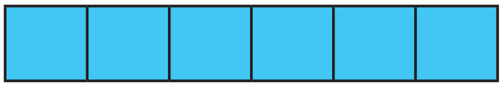
Ağaçlar o kadar sık ve uzundu ki gün ortasında akşam olmuş gibi hissettiriyordu. Toprağı çatlatan ağaç kökleri yemyeşil yosunlarla kaplıydı. Kuruyup devrilen ağaçlar yolu kapatmıştı. Patika yolun sonunda sürmeli gözler, sivri bir burun, üçgen kulaklar, uzun tüylü kızıl bir post ve siyah ayaklarıyla karşısında bir kızıl tilki ona bakmaktaydı.

....

11. Cümlelerde geçen fiilimsileri bulmacada yer alan ilgili kutucuklara, ilk kutucuktan başlayacak şekilde soldan sağa yazınız ve koyu renkli kutucuklardaki harflerden oluşan anahtar kelimeyi bulunuz.

Anahtar Sözcük

1) Fedakâr, cefakâr annem hiç usanmadan çocukları için çabalıyordu.
2) Sahilde kalan son gemi de kalktı bu limandan.
3) Hocamız bize nasihat etmeye bayılırdı.
4) Ölesiye seviyorum vatanımı.
5) Saati kurmaya geldim, dedi lakin daha beter bozdu.
6) Bilgili vezir, gelenleri bir güzel ağırladı.

12. Aşağıdaki kutucuklara, cümlelerde yer alan isim-fiilleri ve sıfat-fiilleri yazınız.
(Bir kutucuğa birden fazla fiilimsi yazılabilir. Cümlelerde birden fazla fiilimsi yer alabilir.)

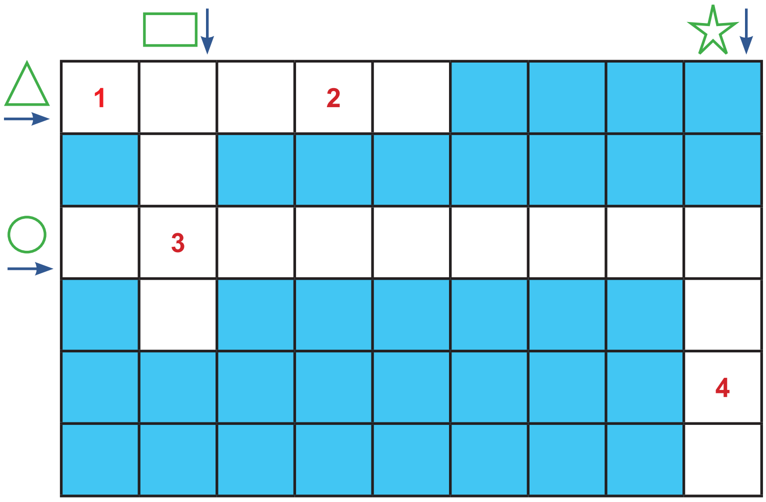
	İSİM-FİİLLER	SIFAT-FİİLLER
Köye yaklaşmanın heyecanıyla, evlerin pencerelerinden süzülen ışıkları gökyüzünden bizim için inen birer yıldıza benzetmiştik.		
Küçük çocuklar genellikle kendi hayal güçleri çerçevesinde hikâyeler uydurmayı seviyor.		
Uzmanlar zihin teorisi gelişiminin genellikle üç yaşına kadar hayli ilerlediğini ve çocukların altı aydan itibaren aldatıcı davranışlar sergilediğine dair kanıtlar olduğunu söylüyor.		
Bir insana yapılacak en büyük iyilik ona her gün erdemden söz etmektir.		

13. Güneş doğarken kuşlar, diğer kuşlara: “Ben de buradayım.” demek için şakır. İstisnasız her gün yineledikleri bu şarkıya “şafak korosu” denir. İnsan bildiği onca kelimeye rağmen bir diğerine “Günaydın!” demekten aciz…

Metindeki bazı sözcüklerin anlamları “ □ , ☆ , ○, △ ” simgeleriyle verilmiştir.

- □ Gücü bir işe yetmez olanın durumu, güçsüzlük
- ☆ Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini uygulamak için bir araya gelen topluluk
- ○ Bir işi bir kez daha yapmak, tekrar etmek
- △ Güneş doğmadan az önce beliren aydınlık

Bu sözcükleri metinden bularak bulmacaya yerleştiriniz. Numaralanmış kutularda yer alan harfleri “ANAHTAR SÖZCÜK**” bölümüne yazınız.**

Anahtar Sözcük

1	2	3	4

14.

Saatler ilerleyince ekipler aramaya son verdiler.

Görmez gözleri daha da bozulmuştu.

Ürperen ceylanın yanımızdan kaçışını görmeliydiniz.

Büyük şairi dinleyen hiç kimse kendini gülümsemekten alıkoyamazdı.

Bu işi bitirememek de var.

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer.

Sözleşmeleri sonlandırılan çalışanlar yeni iş arayışına girdiler.

Sevgi, bir başkasına yoğun duygularla bağlanma demektir.

Bu cümlelerdeki altı çizili fiilimsileri türlerine uygun yerlere yazınız.

İSİM-FİİLLER

SIFAT-FİİLLER

15. **Aşağıdaki cümleleri öznel ve nesnel oluşlarına göre inceleyerek uygun kutucukları işaretleyiniz.**

CÜMLELER	ÖZNEL	NESNEL
Dağ ile deniz arasında kurulmuş kentlerin doğal bir cazibesi vardır.		
Torosların ormanlık yamaçlarından Akdeniz'in turkuaz sularına bakan Alanya'nın doğal güzellikleri zengin tarihî birikimini tamamlıyor.		
Antalya'nın 135 km doğusunda yer alan ilçe, Troya Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya dağılan kavimlerin yurdu olmuş.		
Bizans Dönemi'nde "güzel dağ" anlamına gelen "Kolonoros" adıyla anılmış.		

16. Kültür; okumak, anlamak, görebilmek, görebildiğinden anlam çıkartmak, uyanık davranmak, düşünmek, zekâyı eğitmektir.

Atatürk'ün bu sözü hangi sorunun cevabıdır? İşaretleyiniz.

( ) Kültürün kapsam alanı nedir?
( ) Kültür nedir?
( ) Kültürlü insanın nitelikleri nelerdir?

17. Bizim evimiz, mahallede neredeyse bahçesi olan tek evdi. Ve o bahçede, dedemin evin temelini atarken diktiği, annemin hemen hemen her gün suladığı, yazın kavurucu sıcağından kaçıp gölgesinde kardeşim Mehmet ile oyunlar oynadığımız, kalınca dallarına salıncaklar kurduğumuz kocaman bir erik ağacı vardı. Sonra her gün ellerimle beslediğim arkadaşlarım, sırdaşlarım, zaman zaman körpe kanatlarıyla bir anlık da olsa uçabilmenin tadına varmak isteyen civcivler, pamuk kadar narin bedenleriyle tavşanlar… Erik ağacının gölgesinde ellerimi parçalama pahasına yaptığım kümes, hepsi için sıcacık bir yuva… Ben kümesi yaparken, ev sahipleri sanki kendileri için yaptığımı biliyorlarmış gibi ayaklarımın altında ezilebileceklerini düşünmeden etrafımda dönüp duruyorlardı.

Metinden hareketle oluşturulan ifadeler ikiye bölünerek farklı sütunlarda karışık olarak verilmiştir. Sayı ve harfleri eşleştirerek ifadeleri tekrar oluşturunuz.

1	Metnin yazarı hayvanları için	a	bahçesinin olmasıdır.
2	Metnin yazarı hayvanlarını	b	bahçeye erik ağacı dikmiştir.
3	Yazarın evini mahalledeki diğer evlerden ayıran özellik	c	kümes inşa etmiştir
4	Yazarın dedesi evi inşa ederken	d	yazları oyunlar oynamıştır.
5	Yazar kardeşi Mehmet ile	e	ev sahipleri olarak nitelendirmektedir.

1-........ 2-........ 3-........ 4-........ 5-........

18. Kitap okumanın bir boş zaman uğraşı olduğu düşüncesi kabul edilemez. Çocukluğumda okuduğum nice Jules Verne (Jül Vern), Kemalettin Tuğcu ya da Gülten Dayıoğlu kitapları bana bambaşka bir âlemin kapılarını açmıştı. O kapıdan içeri girdiğim zaman tanıdığım onlarca yeni arkadaş, onlarca farklı yer, onlarca farklı duygu benim kişiliğimin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Bu yüzden kitap okuma bir boş zaman uğraşı değil, tam tersine ayrıca zaman ayrılması gereken hayati bir iştir.

Aşağıdaki özelliklerden bu metne uygun olanları işaretleyip boş bırakılan yere metnin türünü yazınız.

Numarası	Metin Özelliği	X
1	Hikâye edici bir metindir.	
2	Bilgilendirici bir metindir.	
3	Yaşam öyküsü anlatan bir metindir.	
4	Kişisel görüşlere yer verilmiştir.	

Metnin türü ....

19. **AKREP**

Hintli bir adam suda bata çıka ilerlemeye çalışan bir akrep görür. Onu kurtarmaya karar verir ve parmağını akrebe uzatır ama akrep onu sokar. Hintli tekrar akrebi sudan kurtarmaya çalışır ama akrep onu tekrar sokar.Yakınlarındaki başka biri ona, sürekli onu sokmaya çalışan akrebi kurtarmaya çalışmaktan vazgeçmesini söyler. Ama Hintli adam şöyle der: "Sokmak akrebin doğasında vardır. Benim doğamda ise sevmek var. Neden sokmak akrebin doğasında var diye kendi doğamda olan sevmekten vazgeçeyim?"

Hikâyeye göre Hintli adamın akrebe yardım etmesinin sebebi nedir?

....
....
....
....

20.

Komşumun tarlasını yıllardır sürerim. Bu yıl oldukça az ürün aldım. Allah'a şükür ki mısır biraz fazlaydı. Sattım da eve gerekli olan bazı şeyleri alabildim. Amca oğlu beni büyük şehre çağırmıştı da gitmemiştim. Şimdiki aklım olsa bir daha düşünürdüm. Ev ahalisi kalabalık, herkes benden yardım bekliyor. Ben derdimi kime anlatayım? Bugün de aç kalmadık, şükür. Bu bize yeter.

Şehre taşındık taşınmasına ama benim dışımda çalışan yok. İş buluruz diye geldiğimiz şehirde 4 çocuk ve eşimle kıt kanaat geçiniyoruz. Köyde olsam asıl işimi yapardım. Yazın buğday, kışın kabak, havuç derken idare ederdik. Çoğu zaman köye dönmeyi düşünüyorum. Niye geldik ki bu şehre?

a- Bu metinlerde sözü edilen meslek hangisidir, bunu hangi ifadelerden anlıyorsunuz?

....

b- Pişmanlık duygusu hangi metinde daha baskındır? Bu duygu hangi cümlelerden anlaşılabilir?

....

21. **Aşağıdaki cümleleri hayal ürünü unsurlar içerecek şekilde tamamlayınız.**

Yuvasından yemek bulmak için çıkan fare, karşısında kendinden çok daha büyük olan fareyi görür.

....
....
....
....
....
....
....

Sabahın erken saatlerinde ormana doğru yola koyuldu, koca bir meşe ağacının altında durdu ve ağaca baktı.

....
....
....
....
....
....
....

Aşağıdaki cümleleri gerçek unsurlar içerecek şekilde tamamlayınız.

Yuvasından yemek bulmak için çıkan fare, karşısında kendinden çok daha büyük olan fareyi görür.

....
....
....
....
....
....
....

Sabahın erken saatlerinde ormana doğru yola koyuldu, koca bir meşe ağacının altında durdu ve ağaca baktı.

....
....
....
....
....
....
....

22 ve 23. soruları metne göre cevaplayınız.

Sevgili Anneciğim,

İçimi ısıtan, beni mutlu eden mektubunu ustam dün bana bir müjdeyle verdi. Ben, güzel yüzünün hayaliyle işimi yapıyor; desenleri, motifleri bakır bir panoya işliyordum. O kadar mutlu oldum ki… Anneciğim, vakit geçirmeden hemen bu mektubu yazıyorum. Köyden ayrılalı altı aydan fazla olmuş. Bu süre içinde, belki her ay sizleri, köyümüzü, evimizi, yemyeşil ağaçlarla dolu bahçemizi, petek petek arı kovanlarımızı görmeme rağmen yine özlemle doluyum.

Geçtiğimiz günlerde ustam, bakır işlemecilikte kısa zamanda ilerleyişimi yeteneğime ve gayretime bağlayarak “Aferin!” dedi. Sanatın bir altın bilezik olduğunu söyledi. Haftalığımın önümüzdeki hafta artacağını müjdeledi. Ben de o an, sana bayram hediyesi olarak alacağım ayakkabıyı düşündüm. İş yerimize yakın bir ayakkabıcının vitrininde gördüğüm ve sana yakışacağına inandığım ayakkabıyı alacağım.

Bayramdan birkaç gün önce, ustam izinli olacağımı söylemişti. Elimde ayakkabım, küçük kardeşim Zeynep’e çeşit çeşit çikolata ve boyama kitapları alarak kapınızı çalacağım. Bayram sevincini birlikte paylaşacağız. Ne güzel, değil mi anneciğim?

İşe iyice alıştım. Beni düşünüp üzülme! Kendini yorma! Ben usta bir sanatkâr olma yolunda çalışıyorum. Sanatımıza katkıda bulunmak, bir yandan da üretici bir insan olarak kendime, aileme ve milletime yararlı olmak istiyorum.

Çay ve kahve takımlarına, semaverlere, hediyelik bakır eşyalara, duvar panolarına ne güzel desenler işliyorum bir görsen! Çizgilerin akışında, desenlerin şekillenişinde hep sizleri düşünüyorum. Yaşadığımız sıkıntıları nasıl göğüsleyeceğimi planlıyorum. İşimi ilerletip ücretimi artırmak istiyorum.

El emeği işler büyük ilgi görüyormuş. Bunu, rahmetli babamın arkadaşı söyledi. İstanbul’da bir sergi açmamız konusunda bize yardım edeceğini belirtti. Biz de başladık çalışmaya.

Aynı iş yerinde iki arkadaşımla birlikte yaptığımız özel işleri biriktirmeye başladık. Geleneksel süsleme sanatının birbirinden güzel örneklerini işliyoruz. Çalışmalarımız bitince İstanbul’da bir sergi açacağız.

Sergi salonu için araştırma yapmaya başladık bile. Hazırlığımız sürüyor güzel anneciğim. Bayramda birlikte olmak dileğiyle senin ellerinden, küçük Zeynep’in gözlerinden öperim.

Kucak dolusu selam ve sevgilerimi gönderiyorum.

Oğlun Emre

22. Bu mektubu yazan kişinin ruh hâli ile ilgili neler söylenebilir?

....

....

....

....

23.

Bu mektupta yazarla ilgili ifadelerden doğru olanlara “D”, yanlış olanlara “Y” yazınız.

(….) Annesine ve kardeşine karşı büyük bir özlem duymaktadır.

(….) Bakır işlemecilikte yetenekli ve gayretli biridir.

(….) Bakırcılığı babasının arkadaşından öğrenmiştir.

(….) Bakırları işlerken ailesini düşünmektedir.

(….) İstanbul’da açılacak bir sergi için hazırlık yapmaktadır.

24.

Görselden yararlanarak bir metin oluşturunuz. Metinde kullandığınız anlatım biçimini belirtilen yere yazınız.

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

Kullanılan anlatım biçimi:...

25. Derviş, servinin altına oturdu, kuşağından neyini çıkardı, üflemeye başladı. Neyin deliklerinden ağaçlar fırladı havaya. Sanki ağaçlar neyin içindeydi de derviş üfledikçe dışarı fırlıyordu. Neyin deliklerinden dağlar, dereler, yollar fırladı havaya. Neyin deliklerinden havaya fırlayan ağaçlar, dağlar, dereler, yollar dünyanın öbür ucunda dağsız, deresiz, yolsuz, ağaçsız bir çöle düştü.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
B) Zaman belli değildir.
C) Olağanüstü olaylar vardır.
D) Deneme türünde yazılmıştır.

26. (I) Davullu zurnalı, şaşaalı bir eğlence töreni düzenlendi. (II) Pazarın tam ortasında büyük bir masa kuruldu. (III) Çünkü misafirler devler ülkesinin günlerdir beklenen yöneticileriydi. (IV) Meraklı gözler, tellalın seslenmesiyle misafirlerin geldiği yöne döndü.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde hayal ürünü bir unsur vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

27. (I) Dur durak bilmeyen arı, gün içerisinde sayısız çiçeğe konuyordu. (II) Onun bu çalışkanlığına hayran olan çiçekler ona ikramda bulunuyordu. (III) Çiçekten çiçeğe uçarken karşısına çıkan bütün hayvanlar, çalışkanlığı karşısında ona hayranlıkla bakıp selam duruyordu. (IV) Çalışkanlığının karşılığını fazlasıyla alan arı, keyfinden şarkı söylemeyi de ihmal etmiyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde hayal ürünü unsurlara <u>yer verilmemiştir</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

Trabzon Ölçme Değerlendirme Merkezi

28. Ağustos böceği, bütün bir yaz şarkı söyledi avaz avaz, eli böğründe kaldı kış bastırınca. Ortalıkta ne bir sinek ne bir böcek... Komşusuydu karınca, ona gidip "Açım!" dedi; dayanabilmek için gelecek mevsime dek birkaç buğday borç istedi:
— İlk harmana kalmaz, öderim; hem de fazlasıyla öderim.
Borç vermemek karıncanın âdetiydi. Bu bir kusur, kusursa eğer. Borç isteyene sordu yalnız:
— Havalar sıcakken ne iş yaptınız?
— Siz belki kızacaksınız bana, gece gündüz şarkı söyledim.
— Şarkı mı söylediniz? Oh, ne âlâ; öyleyse oynayın şimdi...

Bu metinden aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kurgusal unsurlara yer verilmiştir.
B) Birinci kişi ağzından anlatılmıştır.
C) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
D) Deyim kullanılmıştır.

29. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde sıfat-fiil <u>yoktur</u>?

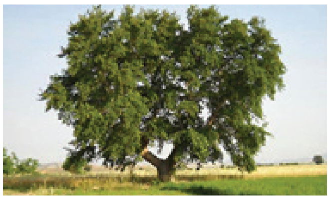
A) Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

B) Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

C) Bastığın yerleri 'toprak!' diyerek geçme, tanı:
Düşün altında binlerce kefensiz yatanı.

D) Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

30. Aşağıdakilerden hangisi bir metinde gerçek unsur olarak kullanılabilir?

A)

B)

C)

D)

31. Günümüz dünyasında bilginin ve teknolojinin gelişme (I) hızı, dünyanın eskiye göre çok daha hızlı döndüğünü düşündürüyor. Bu gelişme hızına ayak uyduramayanlar (II) ise üretimde düşük (III) teknoloji kullanan, düşük katma değerli ürünler üreten (IV) ülkeler durumuna düşüyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem de sıfat-fiil kullanılmıştır?

A) Göz görmeyince ne gönül katlanıyor ne de kalp anlamak istiyor.
B) Seninle gelecek kişileri bilmek benim için çok önemliydi.
C) Ayrılığın hüznünü herkes bilemez, ancak gurbet acısı çekip ailesinden ayrı kalanlar bilir.
D) Hakikat, hiçbir zaman şüphe duymayan yürekler ister.

33. Fiilimsi eki alan bazı sözcükler kalıcı ad olarak kullanıldığı için fiilimsi özelliğini kaybeder.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde buna örnek bir kullanım yoktur?

A) Yapılan giyecek yardımı sayesinde bu kış soğuk geçmeyecek.
B) "Uçurtmayı Uçurmasınlar" adlı kitabı çok beğendim.
C) Otoparkta kaybolmuştuk, çıkışı ne kadar arasak da bir türlü bulamadık.
D) Bahçeyi çitle sarma işini her nedense bana bıraktı.

34. Sıfat-fiiller kendilerinden sonra gelen isimleri niteler. Bazı durumlarda ise bu isim düşer ve fiilimsi adlaşır. Buna adlaşmış sıfat-fiil denir.
Örnek:
Gelen kişiyi hatırladın mı? / sıfat-fiil
Geleni hatırladın mı? / adlaşmış sıfat-fiil

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil vardır?

A) Mesele uzayınca izin alıp çıkmak zorunda kaldım.
B) Geçmiş günleri düşünmektense geleceğe sımsıkı sarılmak gerekir.
C) Elindeki içecekleri, eskimiş dolaba bir güzel yerleştirdi.
D) Her şeyi kabul ederim lakin bana yapılanları asla.

35. Bir insanın okuduğu her şeyi muhafaza etmesini istemek, yediği her şeyi midesinde muhafaza etmesini istemekten farksızdır. Yediği şey onu bedenen, okuduğu şey de zihnen beslemiştir. Nasıl ki beden kendisiyle türdeş olanı hazmederse bir insan da kendisini ilgilendiren, dikkatini çeken şeyi muhafaza edecektir. Bir başka deyişle düşünce sistemiyle örtüşen bilgileri bünyesine alacaktır.

Bu metinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

A) Vücudun en temel ihtiyacı beslenmektir.
B) Anlaşılır olmayan kitaplardaki bilgiler kalıcı olmaz.
C) Sıradan insanların yazıları akılda kalmaz.
D) İnsan, ilgisini çeken bilgileri hafızasında depolar.

36. Kitap bir limandı benim için. Kitaplarda yaşadım. Ve kitaptaki insanları sokaktaki insanlardan daha çok sevdim. Kitap benim has bahçemdi. Hayat yolculuğumun sınır taşı kitaplar. Bir kanat darbesiyle Olemp, bir kanat darbesiyle Himalaya. Ayrı bir dil konuşuyordum çağdaşlarımla. Gurbetteydim. Benim vatanım Don Kişot'un İspanya'sı veya Emma Bovary'nin yaşadığı şehirdi. Sonra Balzac çıktı karşıma. Balzac'ta bütün bir asrı yaşadım. Zaman zaman Vautrin oldum, Rastignac oldum. 4000 kahramanda 4000 kere yaşamak…

Metne göre aşağıdakilerden hangisi "Niçin okumalıyız?" **sorusunun cevabı __değildir__?**

A) Yeni dünyaların kapılarını aralamak için
B) Yeni insanlar tanımak için
C) Yabancı dil bilgimizi artırmak için
D) Farklı yaşamlara tanık olmak için

37 ve 38. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Telgraflar, çok kısa metinli haberleşme araçlarıdır. Bir haber ya da istek bildirmek, bir kimseyi kutlamak, baş sağlığı dilemek için telgraf çekilebilir. Günümüzde telefon, belgegeçer, çeşitli bilgisayar sistemleri çok yaygınlaştığından telgrafın önemi azalmıştır. Posta idaresi, telgraflardan sözcük sayısına göre ücret alır. Bu nedenle telgraflarda gereksiz sözcük kullanılmamalı; telgrafın, amacı eksiksiz olarak anlatmasına dikkat edilmelidir.

37. Metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı __yoktur__?

A) Telgraf nedir?
B) Telgraf hangi amaçla kullanılır?
C) Telgrafı kimler kullanabilir?
D) Telgraf kullanırken nelere dikkat edilmelidir?

38. Bu metne göre telgraflarda gereksiz sözcük kullanılmamasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fiyatının, kullanılan sözcük sayısına göre belirlenmesi
B) Kısa metinli haberleşme aracı olması
C) Kendine has alfabesi olması
D) Kısa istekleri bildirmek için yazılması

39. Öğretmen, genç filizlerin dünyasında anne ve babadan sonra gelen en önemli kişidir. Bu kişi bazen anne ve babanın tahtını bile sallayabilir. Öğretmen, kocaman bir bahçenin çiçeklerini itina ile yetiştiren güler yüzlü bahçıvandır. Çiçekleri sevmek, onlara sonsuz ilgiyi ve şefkati sunmak bahçıvanın vazgeçilmezidir. Çiçekler birçok özelliği ile ne kadar da çocuklara benzer. Çocuklar da her şeyden önce çiçekler gibi sevgiye muhtaçtır. Çoğu zaman da ailelerinde göremedikleri bu sevgiyi öğretmenlerinin gözlerinde ararlar.

Bu metne getirilebilecek <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bahçıvanın Hedefleri
B) Öğretmenin Önemi
C) Öğrenci Sorunları
D) Anne Şefkati

40. (I) Otomobil kullanırken uyuklamak trafik kazalarının önde gelen nedenlerinden biri. (II) Bu sorunu çözmek için otomobil üreticileri çeşitli uyarı mekanizmaları geliştirmeye çalışıyor. (III) Sürücü uyuma belirtisi gösterdiğinde, belirli bir sürenin üzerinde molasız sürüşlerde, arka arkaya şerit ihlali yapılması durumunda otomobilin uyarı vermesi, koltuğun ve direksiyonun titremesi gibi yöntemler bulunsa da bu konuda tam manasıyla başarı elde edilmiş değil.
(IV) Sürücüler bu uyarıları dikkate almadığı için kaza riski devam ediyor.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede trafik kazalarının nedenlerinden birine örnek verilmiştir.
B) II. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
C) III. cümlede koşul-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede sebep-sonuç ilişkisi vardır.

Trabzon Ölçme Değerlendirme Merkezi

41. Eylemin hangi maksada bağlı olarak gerçekleştiğini belirten cümlelere amaç-sonuç cümleleri denir. "Başarılı olmak uğruna her fedakârlığı yapıyor." cümlesinde "Fedakârlığı yapmanın amacı nedir?" diye sorduğumuzda "başarılı olmak" cevabını alırız. Eylemin yapılış amacını bildirdiği için bu cümle amaç-sonuç cümlesidir.

Bu açıklamaya göre;

(I) Hızlı hayvanları düşündüğümüzde aklımıza ilk çitalar ya da tazılar gelir. (II) Vücut ölçüleri hızlarına oranlandığındaysa bu rekor Sahra gümüş karıncasına ait. (III) Bu karıncalar sıcaklığın 50 derecenin üstüne çıktığı Sahra Çölü'nde yaşıyor. (IV) Sıcaklığın bu kadar yüksek olduğu bir çölde kumlarda yürüyebilmek için uzun bacaklara ve yüksek bir hıza sahip.

metninde numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

42. Karşılaştırma cümleleri, en az iki farklı varlığı, olayı, durumu, kavramı birbiriyle örtüşen, birbirine benzeyen ya da karşıt yönleriyle kıyaslayan cümlelerdir. "Bu yıl çok daha planlı ders çalışacağım." cümlesinde bu yıl ile diğer yıllar planlı çalışma yönünden karşılaştırılmıştır.

Bu açıklamaya göre,

(I) Carnegie Bilim Enstitüsünden bir grup gök bilimci yaptıkları gözlem sonucunda Satürn'ün 20 yeni uydusunu daha keşfetti. (II) Bu keşfe kadar en fazla uyduya sahip olan gezegen 79 uyduyla Jüpiter'di.
(III) Ancak uydu sayısı toplamda 82'ye yükselen Satürn, Jüpiter'i geride bıraktı. (IV) Yeni uyduların çapları yaklaşık 5 kilometre.

metninde numaralanmış cümlelerin hangileri karşılaştırma cümlesidir?

A) I ve II. B) I ve IV.
C) II ve III. D) III ve IV.

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel anlatım <u>yoktur</u>?

A) Feride; cana yakın, öz güven sahibi ve samimi bir insandır.
B) Romandaki olaylar Anadolu'nun ücra köşelerinde geçmektedir.
C) Romanda Kurtuluş Savaşı yılları ile birlikte cumhuriyetin ilk dönemleri de anlatılmaktadır.
D) Roman kahramanı, yaşadığı kırgınlıklar nedeniyle İstanbul'u terk etmiştir.

44. (I) Mantar gibi görünen, sarımsı renkte tek hücreli bir canlı keşfedildi. (II) Blob adı verilen bu yeni canlı; ağzı, midesi, gözleri olmamasına rağmen yiyecekleri algılayabiliyor ve yediklerini sindirebiliyor. (III) Bu canlının beyni de yok ama karmaşık bir labirentte ipliksi uzantılarını yayarak yiyeceğini bulabiliyor. (IV) Daha da ilginci iki blob yan yana geldiğinde, edindikleri bilgileri de paylaşarak yiyeceğin olduğu kaynağa doğru yol alabiliyor.

Numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

45. Kitap okumadan geçirdiğimiz her gün zarardayız - - - -

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle gerekçe <u>içermez</u>?

A) çünkü kitaplar bilgi deposudur.
B) bu yüzden kitap okumayı ihmal etmemeliyiz.
C) böyle düşünüyorsanız kitap okuyorsunuz demektir.
D) onlar bizi tamamlar çünkü.

46. Yargının gerçekleşmesinin başka bir yargının varlığına bağlandığı cümlelere koşul-sonuç cümleleri denir.

Aşağıdakilerden hangisinde koşul-sonuç ilişkisi <u>yoktur</u>?

A) Beni dikkatli dinlediğinde her şeyi öğreneceksin.
B) Anlamamak için direnirsen sana yardımcı olamam.
C) Başarısızlıklarımızı sevmeliyiz çünkü onlardan çok şey öğreniriz.
D) İyi bir yazar olmanın ilk şartı çok okumaktır.

47. Spor yapan bireylerin, yapmayanlara oranla çok daha rahat odaklandığı, hafızalarının çok daha gelişmiş olduğu ve algılarının da egzersiz yapmayan kimselere oranla çok daha açık olduğu bilimsel araştırmalar ile kanıtlanmıştır. Düzenli egzersiz sayesinde beynimizdeki dopamin, seratonin, nöradrenalin gibi hormanların salgılanışında artış görülmekte, bu durum beynimizin özellikle hafıza, odaklanma, konsantrasyon gibi işlevlerini daha rahat yerine getirmesine katkı sağlamaktadır.

Bu haberde anlatılanlar hangi sorunun cevabı olabilir?

A) Spor yaparken nelere dikkat edilmelidir?
B) Spor yapmak beyne nasıl etki eder?
C) Spor ile ilgili bilimsel çalışmalar nelerdir?
D) Spor yapmak hangi hastalıklara iyi gelir?

48. Yeleli kurtlar, hem bitki hem de hayvan yiyen (hepçil) köpekgil ailesinin Güney Amerika'da yaşayan en büyük türüdür. Meyveler, kemirgenler, tavşanlar, kertenkeleler, kurbağalar, salyangozlar ve kuşlar başlıca besinleridir. 12-15 yıl kadar yaşar. Çayırlar ve çalılıkların bulunduğu ormanlar başlıca yaşam alanlarını oluşturur. Çayırlık yerlerde uzun bacakları sayesinde avlarını yukarıdan görüp hissettirmeden rahatça yakalayabilir. Sürü oluşturmaz, saldırgan değildir. Çiftlik hayvanlarına saldırdıkları düşünüldüğünden insanlar tarafından avlanmaktadır. Ancak at ve koyun gibi hayvanlara saldırıp bunları yemeleri mümkün değildir. Sayılarının hızla azaldığı ve dünya üzerinde 2200-4500 kadar yeleli kurt kaldığı tahmin edilmektedir.

Metinde yeleli kurtlarla ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Görünüşleri nasıldır?
B) Kaç yıl yaşarlar?
C) Nerelerde yaşarlar?
D) Ne yiyerek beslenirler?

49. Peyami Safa, 2 Nisan 1899'da İstanbul'da doğdu. Şair İsmail Safa'nın oğludur. Babası Sivas'ta sürgünde yaşamını yitirdi. Yoksulluk ve 9 yaşında yakalandığı kemik veremi nedeniyle düzenli bir eğitim alamadı. Bir yandan çalışırken bir yandan da kendi kendini yetiştirdi. 13 yaşında hayata atıldı. Posta Telgraf Nezaretinde memur olarak çalıştı. 1914-1918 arasında öğretmenlik yaptı. Babası gibi şair olan amcaları Ahmed Vefa ve Ali Kâmi'nin yönlendirmesiyle edebiyata başladı. Para kaygısıyla yazdığı sıradan yazılarda annesi Server Bedia'nın adından esinlenerek "Server Bedii" takma adını kullandı. Bu isimle kaleme aldığı "Cingöz Recai" isimli polisiye dizi romanları büyük ilgi gördü. 1930'da basılan ve genç bir hastanın psikolojisini yansıtan otobiyografik romanı "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu"nun ilk baskısını "Nâzım Hikmet"e ithaf etmişti.

Metinde Peyami Safa ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Düzenli bir eğitim almış mıdır?
B) Edebiyat hayatına nasıl başlamıştır?
C) Annesinden ilham alarak hangi eseri yazmıştır?
D) Para kaygısı ile yazdığı kitap var mıdır?

50. •Elimdeki kitabı bırakıp bulundukları odaya geçtim.
•Ne çare ki bizden geçti diye söyleniyor.
•Bu konakta geçen güzel anılar artık çok uzaklardaydı.
•Eve vardıklarında saat onu geçiyordu.
•En güzel yıllarım bu köyde geçmişti.

"Geçmek" **sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

51. Kuzey Kıbrıs'ın toplum hayatı, gelenek ve görenekleri doğal güzellikleri gibi çok renklidir. Düğün, sünnet, bayram gibi sosyal törenleri, aile ilişkileri ve ailelerin bir araya gelip çeşitli etkinliklerde bulunması çok önemlidir. Toplumsal dayanışma duygusu çok yüksektir. Kıbrıs Türk toplumunun karakteristik özelliklerinin başında "konuk ağırlama" gelir ki bu, tüm dünyada bilinen geleneksel Türk konukseverliğinin ta kendisidir. Eve gelen misafire önce kahve yapılır. Kahvenin yanında bir bardak da soğuk su vardır. Aradan kısa bir zaman geçince macun ikram edilir. Duruma ve ortama göre ikram değişebilir. Bağ köylerinde taze veya kuru üzüm, badem veya kuru incir ikram edilebilir. Misafirlerin en yaşlısı en saygın kişi kabul edilir ve çok dikkatli şekilde ağırlanır.

Metinde Kuzey Kıbrıs'la ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

A) Dünya'nın neresinde yer alır?
B) Hangi meyveler yetişir?
C) Doğal güzellikleri nelerdir?
D) Misafir nasıl ağırlanır?

52. 1793'te Londra British Museum'a Çin'den gülibrişim ağacı tohumları getiriliyor. Yıllarca sergileniyor; hiçbir kıpırdama, hareket yok… 1940 yılında Londra bombalanıyor ve <u>müzenin</u> (I) botanik bölümüne, tam da bu tohumların bulunduğu kabine bir parça <u>isabet</u> (II) ediyor. <u>Kabin</u> (III) paramparça… Haftalar sonra savaş alanından fidanlar yükseliyor. 150 yıldır uyuyan gülibrişim tohumları yeşermiş… Hayattaysan <u>umut</u> (IV) her zaman var.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin sözlük anlamları aşağıda karışık olarak verilmiştir.

<u>Sözlük Anlamı</u>

- Piyango vb. şans oyunlarında kazanma, çıkma, vurma.
- Sanat ve bilim eserlerinin veya sanat ve bilime yarayan nesnelerin saklandığı, halka gösterilmek için sergilendiği yer veya yapı.
- Küçük, özel bölme.
- Olması beklenen veya olacağı düşünülen şey.

Numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

53. Tartışmacı anlatım, okuyucuyu bir düşünceye inandırmak amacıyla kullanılan anlatım biçimidir. Tartışmacı anlatımda karşıt iki düşünce ele alınabileceği gibi bir düşüncenin iki yönü de ele alınıp işlenebilir.

Aşağıdaki metinlerden hangisi tartışmacı anlatıma örnektir?

A) Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, sivri idi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca tekrar denedim. Gene atların hiçbiri durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim.

B) Tarihçilerin verdiği bilgilere göre, Osmanlı Devleti'ne kahve ilk olarak 16'ncı yüzyılda girmiş ve Anadolu'ya yayılmıştır. Araplar tarafından bilinen, ekmeği yapılıp yenen ya da dövülerek içilen kahve; Kanuni Sultan Süleyman devrinde Yemen'den İstanbul'a getirilmiş.

C) Güneşin ışıkları daha dokunmamıştı yapraklara. Pencerenin karşısında bir dev gibi dikilen dağ, güneşin ışınlarını engelliyordu. Yapraklarda oluşmuş çiğ damlaları toprağa karışmak için acele ediyordu. Horoz sesleri, kuş cıvıltılarına karışıyordu.

D) Eskinin hep iyi ve özlenen olduğuna dair bir anlayış var. Eski şarkılar daha güzeldi, eski kitaplar daha anlamlıydı… Oysa şimdi özlem duyulan eskiler, ortaya çıktıkları zamanın yenisiydi ve onlar da beğenilmemişti. İnsan geriye bakmaktan vazgeçmeli, bugüne odaklanmalı.

54. Aşağıda bazı toplarla ilgili bilgiler verilmiştir.

FUTBOL TOPU

Deriden üretilir. Meşin yuvarlak da denir. Çevresi 68-70 cm'dir. Topun içindeki hava basıncı santimetrekareye 600-1100 gram arasındadır.

VOLEYBOL TOPU

İçinde lastik veya benzeri madde vardır. Dış kısmında ise deri kullanılır. Çevresi 65-67 cm'dir. 260-280 gram arası bir ağırlıktadır.

HENTBOL TOPU

Deri veya yapay malzemeden yapılır. Dış kısmı kaygan ve parlak olmamalıdır. Çevresi ve ağırlığı, oynanacağı kategoriye göre değişir. Büyüklüklerine göre 3 farklı hentbol topu vardır.

BOVLİNG TOPU

Kauçuk, reçine, plastik veya hepsinin karışımından yapılır. Üzerinde parmaklar için 3 delik vardır. Ağırlıkları 2,7 ile 7,2 kg arasında değişir.

Bu toplardan hangisinin anlatıldığı metinde "Ağırlık, yapıldığı malzeme, çevre ölçüsü**" özelliklerinin üçü hakkında da bilgi vardır?**

A) Futbol topu
B) Voleybol topu
C) Hentbol topu
D) Bovling topu

55. Aşağıda bazı kitapların içeriği ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

BEYAZ DİŞ

Beyaz Diş Alaska'nın sert doğa koşullarında geçen, nefes kesici bir macerayı anlatıyor. Köpek ve kurt karışımı bir anne ile kurt bir babanın yavrusu olarak dünyaya gelen Beyaz Diş, doğduğu günden itibaren farklılığının gölgesinde bir hayat sürmeye başlar. Hayatta kalmak için içgüdülerinin rehberliğine sığınan Beyaz Diş, zamanla her türlü canlıya karşı güvenini kaybeder ve vahşi hayat ile evcilleşme arasında sıkışıp kalır.

SON KUŞLAR

"Dünya değişiyor dostlarım, günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde yol kenarlarında, toprak anamızın koyu yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak. Biz kuşları ve yeşillikleri çok gördük. Sizin için kötü olacak. Benden hikâyesi."

ŞEKER PORTAKALI

Kitabın başkahramanı Zeze, yaramazlıklarıyla meşhur bir afacan. Mahallelinin "şeytan" olarak andığı bu çocuğu, öğretmeni bir "melek" olarak görüyor. Günün birinde Zeze ve ailesi, maddi imkânsızlıklar nedeniyle oturdukları evden taşınmak zorunda kalıyor. Zeze, önceleri taşınmalarına çok üzülse de bu durumu yeni taşındıkları evin bahçesindeki şeker portakalı fidanıyla telafi ediyor.

SİYAH LALE

Hollanda Çiçek Yetiştiricileri Derneği kusursuz bir siyah lale yetiştiren kişiye büyük bir ödül vadeder. Siyah laleyi yetiştirmek için uğraşanlardan biri de Cornélius Van Baerle'dir. Van Baerle, kendisine büyük bir servet bırakarak hayata veda eden babasının "Sakin bir yaşam kur ve huzuru, mutluluğu ara." öğüdünü tutarak doktorluk mesleğini bırakıp lale yetiştiriciliğine başlar.

Doğaya karşı duyarlı olmanın gerekliliğini anlatan bir kitap okumak isteyen Ali bu kitaplardan hangisini okumalıdır?

A) Beyaz Diş
B) Son Kuşlar
C) Şeker Portakalı
D) Siyah Lale

CEVAP ANAHTARI

1. D, D, D, Y , Y

2. D, D, D, Y

3. 1-E, 2-A, 3-B, 4-C

4. 5-1-3-6-4-2

5. a-5, b-4, c-1, ç-2

6. **Sırasıyla:** gerçek, hayal ürünü, hayal ürünü, gerçek, hayal ürünü

7. **Sırasıyla:** 1. burnu Kaf Dağı'nda olmak, 2. bir ayağı çukurda olmak, 3. içi sızlamak, 4. gönlünü almak, 5. göbek atmak

8. 1. Betimleyici anlatım, 2. Açıklayıcı anlatım, 3. Tartışmacı anlatım, 4. Öyküleyici anlatım, 5. Açıklayıcı anlatım

9. D, Y, Y, Y

10. **Sırasıyla :** Açıklayıcı Anlatım, Tartışmacı Anlatım, Öyküleyici Anlatım, Betimleyici Anlatım

11. 1-usanmadan 2-kalan 3-etmeye 4-ölesiye 5-kurmaya 6-gelenleri **Anahtar Sözcük: (SAMSUN)**

12.

	İSİM-FİİLLER	SIFAT-FİİLLER
Köye yaklaşmanın heyecanıyla, evlerin pencerelerinden süzülen ışıkları gökyüzünden bizim için inen birer yıldıza benzetmiştik.	*yaklaşma*	*süzülen* *inen*
Küçük çocuklar genellikle kendi hayal güçleri çerçevesinde hikâyeler uydurmayı seviyor.	*uydurmayı*	
Uzmanlar zihin teorisi gelişiminin genellikle üç yaşına kadar hayli ilerlediğini ve çocukların altı aydan itibaren aldatıcı davranışlar sergilediğine dair kanıtlar olduğunu söylüyor.		*ilerlediğini* *sergilediğine* *olduğunu*
Bir insana yapılacak en büyük iyilik ona her gün erdemden söz etmektir.	*söz etmektir*	*yapılacak*

13. △ şafak ▭ aciz ○ yinelemek ☆ koro **Anahtar Sözcük: ŞAİR**

14.

İSİM-FİİLLER

aramaya
kaçışını
gülümsemekten
bitirememek
arayışına
bağlanma

SIFAT-FİİLLER

görmez
ürperen
dinleyen
geçmiş
sonlandırılan
çalışanlar

15. Ö, Ö, N, N

16. Kültür nedir?

17. 1. c 2. e 3. a 4. b 5. d

18. 2-4 / DENEME

19. Doğasındaki sevgidir.

20. a- Anlatılan meslek çiftçiliktir. Bunu; tarla, mısır, köy, buğday, kabak, havuç kavramlarının geçtiği cümlelerden anlarız.
b- İkinci metinde pişmanlık daha baskındır. Son iki cümle ile vurgulanmıştır.

21. Bu sorunun cevabı kişiye göre değişeceği için cevap hazırlanmamıştır.

22. Ailesine karşı özlem duymaktadır. Ailesini geçindirme sorumluluğu duymaktadır, işini severek yapmaktadır.

23. D, D, Y, D, D

24. Bu sorunun cevabı kişisel tercih ve beceri gerektirdiğinden cevap anahtarı oluşturulmamıştır. Görsel kullanılarak bütün anlatım biçimleriyle ilgili metin oluşturulabilir.

25. D
26. C
27. A
28. B
29. B
30. A
31. C
32. B
33. D
34. D
35. D
36. C
37. C
38. A
39. B
40. C
41. D
42. C
43. A
44. D
45. C
46. C
47. B
48. A
49. C
50. C
51. D
52. B
53. D
54. B
55. B

meb.gov.tr